

W Grodzisku Mazowieckim o uchwale antysmogowej – trwają konsultacje

Autor: fot. arch.

UMWM

Czy już wkrótce pożegnamy się z paleniem węglem? Urząd marszałkowski przygotowuje zmiany w uchwale antysmogowej dla Mazowsza. Zgodnie z nimi w 2030 r. ma zostać wprowadzony zakaz spalania paliw stałych.

Nowe regulacje dotyczą powiatu grodziskiego, wołomińskiego, piaseczyńskiego, legionowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego, nowodworskiego, pruszkowskiego, mińskiego oraz Warszawy. Trwają konsultacje projektu.

Dlaczego zmiany są konieczne?

Choroby układu oddechowego i krążenia, przedwczesne zgony, zwiększona zachorowalność na nowotwory czy nawet na COVID-19 – to jedne ze skutków oddychania zanieczyszczonym powietrzem. Szacuje się, że na Mazowszu z powodu smogu umiera przedwcześnie około 6 tys. osób rocznie. Problem pogłębia się w okresie jesienno-zimowym i jest szczególnie dotkliwy na obszarach o większym zagęszczeniu domów i mieszkań. To głównie skutek niskiej emisji, czyli zanieczyszczeń powstających przez palenie w piecach i kominkach. W związku z tym urząd marszałkowski przygotował projekt nowych regulacji w uchwale antysmogowej dla Warszawy i przyległych powiatów. Według niego od 2030 r. w swoich domach nie zainstalujemy już pieców na paliwa stałe.

Jak mówi Marcin Podgórski, dyrektor departamentu gospodarki odpadami, emisji i pozwoleń zintegrowanych urzędu marszałkowego, poziom szkodliwych dla zdrowia substancji w powietrzu, których źródłem jest spalanie węgla i drewna w domowych piecach, nadal przekracza ustalone standardy.

– Problem w wielu miastach pod Warszawą jest nawet większy niż w stolicy. Występuje tam gęsta zabudowa i wiele domów jednorodzinnych bez dostępu do sieci elektrociepłowniczej. By walczyć o lepsze powietrze, należy wykorzystać wszelkie możliwe narzędzia, w tym także delegację ustawową dającą nam podstawę do wprowadzenia „uchwały antysmogowej” odpowiadającej właśnie na regionalne i lokalne uwarunkowania. Dlatego zapraszamy wszystkich mieszkańców i samorządy do zgłaszania uwag do projektu – mówi dyrektor Marcin Podgórski.

Większość mieszkańców za rezygnacją z węgla

Jak wynika z badania przeprowadzonego przez ARC Rynek i Opinia dla urzędu marszałkowskiego, około dwie trzecie mieszkańców Warszawy i podwarszawskich powiatów wyraża pełne lub częściowe poparcie dla zakazu. W stolicy za wprowadzeniem nowych regulacji opowiada się 69 proc. ankietowanych, w podregionie warszawskim wschodnim – 65 proc., a w warszawskim zachodnim – 66 proc. badanych.

Szansa na mniej zgonów i hospitalizacji

Zdecydowane ograniczenie niskiej emisji przełoży się wymiennie na jakość i długość życia mieszkańców. Jak wynika z analiz, które przeprowadziło dla urzędu marszałkowskiego Europejskie Centrum Czystego Powietrza, likwidacja niskiej emisji pozwoli uniknąć niemal 2 tys. zgonów rocznie oraz ponad 1,4 tys. hospitalizacji z przyczyn oddechowych wśród mieszkańców Mazowsza.

W samym warszawskim „obwarzanku” jest szansa na ponad 500 zgonów rocznie mniej. Warunkiem koniecznym jest jednak likwidacja niskiej emisji. Przy samej zmianie pieców na urządzenia zgodne z unijnymi normami ekoprojektu, liczba zgonów wśród mieszkańców może spaść o około 350.

Jak wskazuje Michał Klonowski, zastępca burmistrza Grodziska Mazowieckiego, problem smogu na terenie gminy jest szczególnie uciążliwy w okresie jesiennym i zimowym.

– Aby przeciwdziałać temu zjawisku w 2018 r. zakupiono trzy czujniki, które automatycznie wykonują pomiar stężenia pyłów PM1, PM2.5 i PM10. Jeden z czujników jest zamontowany w SP Książenice, drugi umieszczony jest na Świątlicy Łąki, a trzeci na budynku urzędu – mówi wiceburmistrz.

Ponadto od kilku lat straż miejska w Grodzisku Mazowieckim posiada do użytku służbowego automatyczne laboratorium przenośne, używane z dronem lub montowane do jednego z pojazdów służbowych. Dane uzyskiwane z urządzenia służą do typowania budynków lub obszarów wymagających kontroli przez funkcjonariuszy straży. W 2020 r. przeprowadzono kilkadziesiąt tysięcy pomiarów jakości powietrza.

– Oprócz działań kontrolnych i monitorujących prowadzimy również działania wspierające mieszkańców takie jak program dotacji do przyłącza gazowego czy program wymiany starych pieców na nowe gazowe bądź elektryczne. Od końca 2016 roku przy pomocy gminy udało się wymienić prawie 800 starych kopciuchów na nowe urządzenia – dodaje wiceburmistrz Michał Klonowski.

Czym jest uchwała antysmogowa?

Uchwała antysmogowa została wprowadzona na Mazowszu przez sejmik województwa już w 2017 r. W

jej zapisach określono m.in., że wszystkie nowe kotły na paliwa stałe od 11 listopada 2017 r. muszą spełniać wymagania tzw. ekoprojektu – dyrektywy unijnej, która określa normy emisji zanieczyszczeń przez urządzenia grzewcze. Ponadto od lipca 2018 r. w całym województwie obowiązuje zakaz stosowania części paliw stałych, takich jak węgiel brunatny, muły, flutokoncentraty czy też gorszej jakości węgiel kamienny i paliwa z biomasą o wilgotności powyżej 20 proc.

Co może się zmienić?

Zgodnie z propozycją zmian przygotowanych przez urząd marszałkowski, w powiatach podwarszawskich od 1 lipca 2030 r. eksploatacja pieców na paliwa stałe (np. węgla, drewna, pelletu itp.) będzie zakazana. Będą jednak wyjątki. Jeśli mieszkańcy wymienili swoje instalacje na zgodne z założeniami ekoprojektu po 11 listopada 2017 r. lub zdążą to zrobić do 30 czerwca 2030 r., będą mogli z nich korzystać do końca ich żywotności.

Jeszcze bardziej restrykcyjne zasady są proponowane dla Warszawy, gdzie zakaz spalania węgla miałby obowiązywać już od lipca 2024 r., a innych paliw stałych od lipca 2030 r. Oprócz nowych regulacji projekt uchwały wydłuża o pół roku czas na wymianę bezklasowych kotłów i kominków niespełniających wymogów ekoprojektu. Zakaz ich stosowania zacznie obowiązywać 1 lipca 2023 r.

Większość mieszkańców za rezygnacją z węgla

Jak wynika z badania przeprowadzonego przez ARC Rynek i Opinia dla urzędu marszałkowskiego, ok. dwie trzecie mieszkańców Warszawy i podwarszawskich powiatów wyraża pełne lub częściowe poparcie dla zakazu. W stolicy za wprowadzeniem nowych regulacji opowiada się 69 proc. ankietowanych, w podregionie warszawskim wschodnim – 65 proc., a w warszawskim zachodnim – 66 proc. badanych.

Jak wziąć udział w konsultacjach?

Konsultacje projektu nowej uchwały antysmogowej trwają do 16 sierpnia 2021 r. Uwagi można składać za pomocą formularza elektronicznego dostępnego na stronach urzędu marszałkowskiego (formularz będzie aktywny tylko w terminie trwania konsultacji), pisemnie na adres Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych UMWM (ul. Kłopotowskiego 5, 03-718 Warszawa) oraz ustnie do protokołu po wcześniejszym umówieniu wizyty.

[Szczegóły dotyczące konsultacji oraz formularz](#) . Potrzebne informacje można też znaleźć na stronie powietrze.mazovia.pl

Samorządy w walce ze smogiem

- Gmina Grodzisk wspiera mieszkańców w wymianie starych i nieefektywnych źródeł ciepła zasilanych paliwem stałym na nowe ekologiczne zasilane gazem lub prądem elektrycznym – wskazuje Łukasz Kapuściak, naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska w Grodzisku. – Zgodnie z obowiązującą uchwałą rady miejskiej dotacja z budżetu gminy pokryje aż 70 proc. kosztów (nie więcej niż 6 000 zł) zakupu nowego kotła gazowego lub elektrycznego.

W przypadku osób, które nie posiadają jeszcze przyłącza gazowego do budynku, gmina od ubiegłego roku wspiera zainteresowanych mieszkańców poprzez udzielanie dotacji do wykonania takiej instalacji. Mieszkańcy mogą na ten cel uzyskać z budżetu gminy jednorazowo 2000 zł.

Urząd marszałkowski pomaga w ochronie powietrza także narzędziami finansowymi. Mowa tu m.in. o środkach z Regionalnego Programu Operacyjnego, z których mogą korzystać gminy na wymianę urządzeń grzewczych i termomodernizację w budynkach użyteczności publicznej. Na wsparcie samorządów lokalnych samorząd Mazowsza przeznacza także środki z własnego budżetu, m.in. przez Mazowiecki Instrument Wsparcia Ochrony Powietrza i Mikroklimatu. Program dofinansowuje np. inwentaryzację źródeł ciepła, kontrolę jakości powietrza, montaż stacji meteorologicznych czy stacji ładowania pojazdów elektrycznych. W tym roku fundusze samorządu Mazowsza pomogą w realizacji 184 projektów na blisko 11 mln zł.

- Problem smogu na terenie gminy jest szczególnie uciążliwy w okresie jesiennym i zimowym. Od końca 2016 r. przy pomocy gminy udało się wymienić prawie 800 starych kopciuchów na nowe urządzenia – mówi wiceburmistrz Michał Klonowski.

fot. arch. UMWM

- Gmina Grodzisk wspiera mieszkańców w wymianie starych i nieefektywnych źródeł ciepła zasilanych paliwem stałym na nowe ekologiczne zasilane gazem lub prądem elektrycznym – wskazuje Łukasz Kapuściak, naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska w Grodzisku

fot. arch. UMWM

- By walczyć o lepsze powietrze, należy wykorzystać wszelkie możliwe narzędzia, w tym także delegację ustawową dającą nam podstawę do wprowadzenia „uchwały antysmogowej” odpowiadającej właśnie na regionalne i lokalne uwarunkowania. Dlatego zapraszamy wszystkich mieszkańców i samorządy do zgłaszania uwag do projektu – mówi dyrektor Marcin Podgórski

fot. arch. UMWM

Zgodnie z obowiązującą uchwałą rady miejskiej dotacja z budżetu gminy pokryje aż 70 proc. kosztów (ni więcej niż 6 000 zł) zakupu nowego kotła gazowego lub elektrycznego

fot. arch. UMWM

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl